

Memo **WHO/IARC: beperkte aanwijzingen voor relatie hersentumoren en gebruik mobiele telefoon**

Verantwoording	Deze korte beschrijving geeft een eerste indruk . Indien er behoefte is, bijvoorbeeld vanwege vragen uit de samenleving of media, kan deze eerste indruk uitgewerkt worden tot een met alle deelnemers afgestemde Kennisplatformreactie.		
Datum	Laatst gewijzigd 23-06-2011 (oorspronkelijk versie 01-06-2011)		
Opsteller	Kennisplatformbureau	Referentie	KP EMV 20110601-01b

Aanleiding

Het Internationale Agentschap voor Onderzoek naar Kanker (IARC) van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) meldt op 31 mei 2011 in een persbericht¹ dat de zendsignalen van mobiele telefoons mogelijk kankerverwekkend zijn. Volgens de WHO zijn er beperkte aanwijzingen dat draadloze telefonie leidt tot meer hersentumoren. In juli 2011 publiceert de WHO de onderbouwing in een wetenschappelijk tijdschrift. Op internet, radio en twitter wordt hieraan aandacht besteed. Ook wordt regelmatig erop gewezen dat veel wetenschappers niet overtuigd zijn van de schadelijkheid.

Eerste indruk

De WHO/IARC beoordeelt zendsignalen van mobiele telefoons als "mogelijk kankerverwekkend". Er zijn volgens de WHO beperkte aanwijzingen voor een verhoogde kans op twee typen hersentumoren *glioma* and *acoustic neuroma*. Er zijn geen aanwijzingen voor een verhoogde kans op andere type kankers. De IARC beoordeling wijkt af van eerdere oordelen van de WHO en van recente beoordelingen van Ahlbom en de ICNIRP. De beoordeling wijkt ook af van eerdere oordelen van de WHO en de Gezondheidsraad. Deze IARC classificatie, die mede gebaseerd is op nog niet gepubliceerde onderzoeken, is een belangrijk signaal om verder onderzoek te doen.

Achtergrond

De inhoudelijke onderbouwing van de nieuwe IARC classificatie staat in een wetenschappelijke publicatie die later volgt. Het Kennisplatform zal zodra deze publicatie verschijnt deze op de maatschappelijke betekenis beoordelen. Daarbij wordt ingaan op zowel de inhoudelijke onderbouwing als de betekenis voor het mobiel bellen. De IARC classificatie versterkt de maatschappelijke aandacht voor dit onderwerp. Het zal de tendens van een lagere blootstelling versterken die ook al is ingezet door het veranderd gebruik van de mobiele telefoon. (meer tekst in plaats van spraak)

Ter vergelijking: benzine, ruwe dieselolie, bitumen, roet, magneetvelden van hoogspanningslijnen maar ook koffie, talkpoeder en in zuur ingelegde groenten zijn door de IARC eveneens beoordeeld² als mogelijk kankerverwekkend.

De WHO heeft ook de beroepsmatige blootstelling aan radar en microgolven en de milieublootstelling samenhangend met zendsignalen van radio, televisie en draadloze communicatie beoordeeld. Daarover konden geen conclusies worden getrokken.

Er wordt al jarenlang onderzoek gedaan naar mobiel bellen en kanker. Eerdere conclusies van Ahlbom en de ICNIRP waren gebaseerd op een analyse van gegevens over zowel hersen(vlies) tumoren als andere tumoren. Er werd toen geen relatie gevonden tussen langzaam of snel groeiende tumoren en mobiel bellen. De Gezondheidsraad is bezig met een systematische analyse van de onderzoeken naar tumoren in het hoofd-halsgebied.

Publicaties

1. http://www.iarc.fr/en/media-centre/pr/2011/pdfs/pr208_E.pdf
2. <http://monographs.iarc.fr/ENG/Classification/ClassificationsGroupOrder.pdf>

Beperkte aanwijzingen voor kankerverwekkendheid
er is een positieve associatie gevonden tussen blootstelling en het optreden van kanker. Een oorzakelijk verband wordt mogelijk geacht, maar het kan redelijkerwijs niet worden uitgesloten dat toeval, of vertekening een rol spelen (Bron IARC, vertaald Kennisplatform EMV).